

Bier og honning i et miljøperspektiv ved Dagrun Rommen

Veterinær og birøkter Dagrun Rommen snakket denne kvelden om bier, honning og birøkting.

Rommen jobber i Norges Birøkterlag som holder til på Kløfta og ble stiftet i 1884. Birøkterlaget har over 4000 medlemmer og består av 14 fylkeslag. De har sitt eget tidsskrift som heter «Birøkteren» og en hjemmeside. Birøkterlaget jobber med forskning, utvikling, undervisning, avlsarbeid og herunder for god dyrevelferd (biehelse).

Det kan det nye EU-regelverket, som trer i kraft 2021, sette en stopper for. Reglene sier at birøktere kan vandre mellom landene med kuber og utenlandske birøktere kan dermed sette sine kuber på norsk grunn. Dette kan igjen føre til at sykdommer kan komme til Norge. Her i landet brukes ingen legemidler innen birøkt, bare organiske syrer. Norges Birøkterlag jobber politisk for å unngå at disse reglene blir gjeldende.

Honning

Råstoffet er nektar. Den har ulik smak – sommerhonning kan bl.a. være lønnehonning, lindehonning og løvetannhonning. Lynghonningen har sterkere smak.

Bivoks

Rammen med voks kalles tavle. Voksen kan smeltes og brukes til nye byggevoksrammer, kosmetikk, kirkelys og til bruk i farmasøytisk industri.

Propolis

Bienes tettevoks som består av harpiks og bivoks. Antibakterielt. Biene bruker dette til å kapsle inn inntrengere i kuben. Brukes bl.a. i halstabletter og kremer.

Dronninggelé

Dette brukes til å fore yngel og nye dronninglarver med. Kan brukes i hudkremer, kosmetikk og helsekosttilskudd.

Pollinering

Honningbier og humler er de to viktigste pollinatorene til planter som trenger hjelp for å bli bestøvet. Verdien av pollineringen er større enn verdien av honningen. I kroner blir det 230 mill. mot 120 mill.

Bier

Det er 208 biearter. Honningbier er 1 art, av villbier er det 207 arter. Omtrent 1/2 av villbiene lever i jorda, 1/4 lever i hule trestammer og 1/4 er parasittiske. 35 av de ville artene er humler. Bier er sosiale. 172 arter er solitære – består bare av dronningen og hun lever alene.

Honningbier går på alle blomster, mens mange villbier er avhengig av 1 spesiell blomst.

Flere arter av villbier er rødlistet pga. sprøytevernmidler og endret bruk av areal. Bier trenger god tilgang til blomsterressurser. Norges Birøkterlag har et prosjekt gående i Oslo.

Bievennlige planter og andre tips

Blomster: Lavendel, Solsikke, Blomkarse, Honningurt, Ringblomst, Rose, Kornvalmue, blomstereng.

Trær/busker: Selje (blomstrer tidlig), bærbusker som solbær, bringebær og stikkelsbær, frukttrær som epler og pærer.

Bruk plenblanding med kløver i er bra. Løvetann er bra. Et tips er å klippe plenen til ulike tider slik at det alltid er mat å finne.

Bie- og insekthotell som biene kan legge egg i. Biene legger egg og tetter deretter igjen hullet. Ha et rotehjørne i hagen eller skap bievennlige plasser av greiner, blader og strå, trestubber (gjerne med noe av stammen), gamle trær, naturstein og steinheller.

Unngå sprøytemidler og kunstgjødsel i hagen.

Dagrun Rommen svarte deretter på spørsmål fra salen.